

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Mesteri (MA)
1.6 Szak / Képesítés	A kulturális örökség kutatása és hasznosítása

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Múzeumi és levéltári pedagógia: módszerek és gyakorlat HMM1101						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Nagy Emőke Piroska, levéltáros (Kolozsvári Katolikus Gyűjtőlevéltár)						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve							
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Szaktantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	0
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	0
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					10
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					0
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					34
3.8 A félév össz-óraszama					62
3.9 Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> • hasznos, ha a hallgató alapképzésen történelem, művészettörténeti előadásokon részt vett, illetve levéltári ismeretek is előnyösek
4.2 Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • vetítógép szükséges • a jelenlét erősen ajánlott
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • szakmai nézőpont kialakítása a levéltári és muzeális ismeretekről: fogalmi és tárgyi ismeretek elsajátítása, a tárgy ismeretéhez szükséges módszerek elsajátítása, a módszerek helyes használata a szakmán belül • képesség az elsajátított információk továbbadására írásban és szóban • tudományos dolgozat és referátum elkészítése források és szakirodalom felhasználásával • interdiszciplináris megközelítés
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • esettanulmányok feldolgozása és értékelése • a szakmai feladatok teljesítése a tudományos etika szabályainak betartásával • az elsajátított alapismeretek felhasználása más, a történelemmel rokon szakterületek helyzeteinek, eseményeinek leírásában

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • cél, hogy a mesterképzős hallgatók tágabb betekintés nyerjenek a levéltári és múzeumi ismeretekbe és annak pedagógiai vonatkozásaiba • továbbá cél, hogy ezt a későbbiek során önállóan felhasználhassák saját kutatás vagy állás esetében
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • kívánatos cél, hogy a hallgatók képesek legyenek a kritikus gondolkodásra, és kreativitásuk, elemzőképességük fejlődjen • lényeges, hogy felismerjék az alapvető levéltárral és múzeummal kapcsolatos ismereteket

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Előadás: Bevezetés a levéltárpedagógiába. Történelmi háttér felvázolása. Levéltárpedagógiai ismeretek, áttekintés	Vetített előadás, Kommunikáció	
2. Előadás: A levéltártan fejlődése 1. A levéltártan sajátosságai, történetisége	Vetített előadás, Kommunikáció	
3. Előadás: A levéltártan fejlődése 2. Levéltárral kapcsolatos alapvető ismeretek: fogalmak, szakmai követelmények, anyagrendezési elvek és módszerek	Vetített előadás, Kommunikáció	
4. Előadás: Levéltári ismeretek, módszerek.	Vetített előadás, Kommunikáció	
5. Előadás: Anyagismeret, a különböző levéltárak sajátosságai	Vetített előadás, Kommunikáció	
6. Előadás és gyakorlat: látogatás egyházi levéltárba. Magyarázat, levéltárpedagógiai ismeretek gyakorlati szempontjai	Vetített előadás, Kommunikáció	

7. Előadás és gyakorlat: látogatás megyei levéltárba. Magyarázat, levéltárpedagógiai ismeretek gyakorlati szempontjai	Vetített előadás, Kommunikáció	
8. Előadás: Bevezetés a múzeumpedagógiába. Múzeumpedagógiai ismeretek, áttekintés	Vetített előadás, Kommunikáció	
9. Előadás: A múzeológia sajátosságai, történetisége. Múzeumok kialakulása, történetiség	Vetített előadás, Kommunikáció	
10. Előadás: Múzeumi ismeretek, módszerek. Múzeummal kapcsolatos alapvető ismeretek: fogalmak, szakmai követelmények, anyagrendezési elvek és módszerek	Vetített előadás, Kommunikáció	
11. Előadás: Anyagismeret, a különböző múzeumok sajátosságai	Vetített előadás, Kommunikáció	
12. Előadás és gyakorlat: látogatás egyházi múzeumba. Magyarázat, múzeumpedagógiai ismeretek gyakorlati szempontjai	Vetített előadás, Kommunikáció	
13. Előadás és gyakorlat: látogatás modern művészeti múzeumba/képzőművészeti múzeumba. Magyarázat, múzeumpedagógiai ismeretek gyakorlati szempontjai	Vetített előadás, Kommunikáció	
14. Előadás: Összegzés és kitekintés	Vetített előadás, Kommunikáció	

Könyvészet

Bencze Judit: A történelmi tantárgyak múzeumpedagógiai feldolgozása a reformpedagógia elemeinek felhasználásával. In: Foghtúy Krisztina - Szepesházy Kurmay Ágnes (szerk.): *Múzeumpedagógiai tanulmányok III.* Budapest: Gondolat Kiadó, 2009.

Bényei Judit - Ruttkay Zsófia: A kulturális örökség közvetítése digitális, interaktív technológiák segítségével. In: German Kinga (szerk.): *Múzeumpedagógia. Szociálpedagógia.* 3. évf. (2015) 1-2. sz.

Bereczki Ibolya - Ságghi Ilona: *Tudás és gyakorlat, Múzeumpedagógiai módszerek-európai példák és hazai alkalmazások.* Múzeumi iránytű 5. Szentendre: Szabadtéri Néprajzi Múzeum - Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, 2010.

Bereczki Ibolya - Ságghi Ilona (szerk.) *Múzeum és iskola, Múzeumok a közoktatás szolgálatában. Kutatási jelentés,* Múzeumi iránytű 3. Szentendre: Szabadtéri Néprajzi Múzeum - Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, 2009.

Bereczki Ibolya - Ságghi Ilona (szerk.): *Múzeumi kommunikáció az oktatás szolgálatában.* MúzeumIskola 7. Szentendre: Szabadtéri Néprajzi Múzeum - Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, 2010.

Birkás Éva (2015): Megelevenedő korszakok. http://www.tani-tani.info/megelevenedo_korszakok

Bodóczy István: *Vizuális nevelés.* Budapest: Magyar Iparművészeti Egyetem, 2003.

Bodóczy István: A vizuális nevelés megújítása, új paradigmája. *Új Pedagógiai Szemle*, 2003. 7–8. sz. 35–45.

- Cseh Gergő Bendegúz - Körmendi Lajos - Németh István - Rádi Péter - Reisz T. Csaba: A levéltárak helye az információs társadalomban, a levéltári anyag informatikai feldolgozása. *Levéltári Szemle*, 51. évf. (2001) 1. sz. 4-36.
- Cseri Miklós (2009): Az ismeretátadás, a múzeumpedagógia helye és szerepe a magyar múzeumokban. In: Dr. Berecky Ibolya, Sági Ilona (szerk.): *Szórakoztatva tanulni, tanulva szórakozni! Projekt módszer a múzeumpedagógiában. Oktatási segédanyag. Múzeumiskola 1.* Szentendre: Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, 2009.
- Csesznák Éva: Múzeumpedagógiai módszerek és eszközök – hogyan tanítsunk a múzeumban? In: Dr. Berecky Ibolya, Sági Ilona (szerk.): *Pedagógusképzők képzése. Múzeumok közoktatási hasznosítása. Múzeumiskola 3.* Szentendre: Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, 2009.
- Csombor Erzsébet: Iskola és oktatás az angliai levéltárakban: levéltárpedagógia, virtuális tanterem, oktatócsomagok. *Levéltári Szemle*, 64. évf. (2014) 1. sz. 57-64.
- Deme Edina - Kovács Anna Zsófia - Tettamanti Zsófia: *Lássuk csak!-Hogyan vezessünk tárlatot?* Budapest: Szépművészeti Múzeum, 2015.
- Ember Győző: Levéltári intézmények. *Levéltári Közlemények*, 60. évf. (1989) 2. sz. 181-198.
- Erdész Ádám-Hermann István - Kenyeres István - Mózessy Gergely - Molnár László - Tilcsik György - Tyekvicska Árpád - Á. Varga László: *A levéltárügy aktuális kérdéseit tárgyaló levéltári kollégiumi bizottság jelentése. Tervezet.* Budapest. mnl.gov.hu/download/file/fid/37532
- Ébli Gábor: Az antropologizált múzeum: közgyűjtemények átalakítása az ezredfordulón. Budapest: Typotex, 2002.
- Falk, John H. - Lynd D. Dierking: *Learning from Museums: Visitor Experiences and the Making of Meaning.* Oxford: AltaMira Press, Walnut Creek, CA, 2000.
- Falus Iván (szerk.): Didaktika. *Elméleti alapok a tanulás tanításához.* Bp. 2007.
- Foghtúy Krisztina: *Múzeumpedagógia – Útmutató pedagógusok számára.* Budapest: Korona Kiadó, 1993.
- Foghtúy Krisztina: Pedagógia, művészetpedagógia, múzeumpedagógia. *Iskolakultúra* 21–22. évf. (1993) 39–47.
- Foghtúy Krisztina, Pirka Veronika, Kempf Katalin (szerk.): *Új múzeumpedagógiai törekvések a hazai felsőoktatásban és a múzeumi gyakorlatban.* Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 2012.
- German Kinga (szerk.): Múzeumpedagógia. Szociálpedagógia. 3. évf. (2015) 1-2. sz.
- Haraszti Viktor: Levéltárosi szakmaképek és képzési szintek Németországban. *Levéltári Szemle*, 44. évf. (1994) 1. sz. 49-60.
- Hemrik László: A kortárs művészet múzeumpedagógiai megközelítésének lehetőségei. *Új Pedagógiai Szemle*, 6. évf. (2004). 118–122.
- Hooper-Greenhill, Eileen (szerk.): *The educational role of the museum.* London, New York: Routledge, 1999.
- Hooper-Greenhill, Eileen: *Museums and Education: Purpose, Pedagogy, Performance.* London: Routledge, 2007.

Iványi Emma: Az essexi levéltár és az iskolai történelem tanítás. *Levéltári Szemle*, 15. évf. (1965) 1-2 sz. 310-320.

Joó Julianna: Felnőtteknek szóló programok a brit, német és osztrák művészeti múzeumokban. *Tudásmenedzsment: A Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar periodikája (link is external)*. 17. évf. 1. különszám. 2016. március. PTE KPVK, Pécs.

Káldy Mária (2009): A magyar múzeumi közművelődés és múzeumpedagógia történetéről röviden. In: Dr. Berecky Ibolya, Sági Ilona (szerk.): *Szórakoztatva tanulni, tanulva szórakozni! Projekt módszer a múzeumpedagógiában Oktatási segédanyag*. Múzeumiskola 1. Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, Szentendre.

Káldy Mária: Kinek, mit, miért, hogyan? - A helyes módszer megválasztásának szempontjai. In: Dr. Berecky Ibolya, Sági Ilona (szerk.): *Szórakoztatva tanulni, tanulva szórakoztatni!* Szentendre: Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, 2009.

Körmendi Lajos: *Levéltári kézikönyv*. Budapest: Osiris Kiadó, 2009.

Palotainé Simon Ilona: *A múzeumpedagógia elméleti alapjai. Múzeumpedagógiai tanulmányok I.* Szerk. Foghtúy Krisztina - Szepesházy Ágnes. Bp., 2013, 11-18.

Rácz Attila: TÁMOP gyermekfoglalkozások Budapest Főváros Levéltára szervezésében: különös tekintettel az „irányított kutatás” program elemre. *Levéltári Szemle*, 63. évf. (2013) 4. sz. 48-54.

Ruttkay Zsófia - German Kinga (szerk.): *Digitális Múzeum*. Múzeumi iránytű 12. Szentendre: Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ, 2017.

Simonkay Márton: Levéltár-pedagógia ma és holnap. *Levéltár Szemle*, 67. évf. (2017) 4. sz. 50-65.

Sinkó István: Múzeum, pedagógia, kortárs művészet: múzeumpedagógia a kezdetektől napjainkig. *Új Művészet*, 24. évf. (2013) 11. sz. 76-77.

Takács Anett: A művészeti nevelés jó gyakorlatai hazai múzeumokban – múzeumpedagógia, a pedagógusok nélkülözhetetlen eszköztára. *Gyermeknevelés*, 1. évf. (2013) 2. sz. 48-56.

Toma Katalin: A levéltár szerepe a történelemoktatásban. *Iskolakultúra*, 7. évf. (1997) 10. sz. 96-99.

Vásárhelyi Tamás – Kárpáti Andrea (szerk.): *Múzeumi tanulás*. Budapest: Typotex Kiadó, 2011.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

- kommunikációs készség fejlesztése
- interdiszciplinaritás
- magas fokú tárgyi ismeret, tájékozottság
- szakmai nyelv uralma

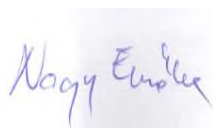
10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Fogalmi és tárgyi ismeret	Írásbeli vizsga	25%
	Interdiszciplinaritás	Írásbeli vizsga	10%
	Önálló munka	Félévi írásbeli dolgozat elkészítése egy megadott téma alapján	25%
	Szakirodalom ismerete	Írásbeli vizsga	15%
10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> ● a kötelező jellegű irodalom ismerete ● min. 70%-os aktív jelenlét a szemináriumokon ● alapvető fogalmak ismerete ● min. 50 pont elérése az írásbeli vizsgán ● félévi dolgozat leadása 			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

Kolozsvár, 2020. 03. 20.

Dr. Nagy Emőke, levéltáros

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

Dr. Nagy Róbert-Miklós egyet. docens